

Vignett

Siste Vignett
i år kommer
28/12!

Kjøp og salg av biler
Kommisjon

100% finansierings-
bistand ordnes.
Vi skaffer til veie
de fleste bilmerker.

FLATEBY ANTIRUST

Tlf. 09/92 80 70

Nr. 47 Onsdag 21. desember

5. årgang

Løssalg kr. 5.00

Lokalavis for Enebakk

Og det skjedde...

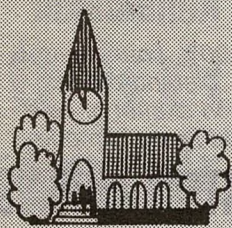
Det skjedde i de dager at det gikk ut befaling fra keiser Augustus om at hele verden skulle innskriveres i manntall. Denne første innskriving ble holdt mens Kvirinius var landshøvding i Syria. Og alle drog av sted for å la seg innskrive hver til sin by.

Josef drog da fra byen Nasaret i Galilea opp til Judea, til Davids by Betlehem, siden han var av Davids hus og ætt, for å la seg innskrive der, med Maria, sin trolovede, som ventet barn. Og mens de var der, kom tiden da hun skulle føde, og hun fødte sin sønn, den førstefødte, svøpte ham og la ham i en krybbe. For det var ikke plass til dem i herberget.

Det var noen gjeterere der i nærheten som var ute og holdt nattevakt over sauene sine. Med ett stod en Herrens engel foran dem, og Herrens herlighet lyste om dem. De ble meget forferdet. Men engelen sa til dem: «Frykt ikke! Jeg kommer til dere med bud om en stor glede, en glede for hele folket: I dag er det født dere en frelser i Davids by, han er Kristus, Herren. Og dette skal dere ha til tegn: Dere skal finne et barn som er svøpt og ligger i en krybbe.» Med ett var engelen omgitt av en himmelsk hærskare, som lovpriste Gud og sang:

Ære være Gud i det høyeste og fred på jorden blant mennesker som har Guds velbehag!

Gudstjenesteliste for Enebakk i julehelgen

Julaften (24. desember 1988)

Kl. 14. Flateby samfunnshus.

Fam.gudstj. v/Øvstegård.

Offer til Kirkens Nødhjelp.

Kl. 16. Enebakk kirke.

Fam.gudstj. v/Helgheim.

Offer til Kirkens Nødhjelp.

Kl. 16. Mari kirke.

Fam.gudstj. v/Øvstegård.

Offer til Kirkens Nødhjelp.

Juledag (25. desember 1988)

Kl. 11. Enebakk kirke. Høytidsgudstjeneste v/Øvstegård. Offer til NMS.

Kl. 11. Mari kirke. Høytidsgudstjeneste v/Helgheim. Offer til NMS.

2. juledag (26. desember 1988)

Kl. 11. Stranden bedehus, Flateby, v/Helgheim.

Kl. 16. Bjerkely misjons-senter. Juletefest.

FØDTE

Ullevål sykehus

Annine så dagens lys 9.12.88.

Anne Grethe Lybæk

Geir Østli

Sentralsykehuset i Akershus

9. des. 1988.

Vi har fått en datter.

Trude Th. og
Henning Skovdahl

Rita

Gratulerer med dagen 20/12.

Litt for sent, men godt ment.

Mamma og pappa
John og Magne

2. juledag, mandag 26/12:

Kl. 16.30 (U) kr 20,-

PRINCE - SIGN
OF THE TIMES

Kl. 18.30 (U) kr 20,-

PRINCE - SIGN
OF THE TIMES

Kl. 20.30 (V) kr 25,-

GOOD MORNING
VIETNAM

Annonser leses
av folk flest

FRITT FORUM

Vi forbeholder oss retten til å kutte ned på for lange innlegg etter beste skjønn. Du kan skrive anonymt, men redaksjonen må ha navn og adresse.

Svar til Rolf Sørli vedr. Kirkebygden barnehage

Da budsjettforslaget for 1989 for helse- og sosialetaten ble vedtatt, fant vi på det tidspunkt ikke rom for å åpne barnehagen før 1/8-89. Men vedtaket gikk også ut på at alternative løsninger skulle undersøkes med mulig fremskynning av åpning.

Da vi så i kommunestyret 28/11-88 får saken til behandling, har flertallet i formannskapet gått inn for åpning 1/4-89 i kommunal regi. Dette etter grundig vurdering av tilbudene fra Rælingen Boligbyggelag, Norsk Luthersk Misjonssamband og fra foreldrene selv.

Årsaken til valget av kommunal drift er noe som hr. Sørli ikke nevner, nemlig hva det vil koste å ha barn i barnehagen. Kommunal drift var det klart

gunstigste både i kroner og øre og åpningstider.

I samme sak hadde punkt 6 følgende ordlyd:

På grunn av dårlig økonomi i kommunen, bes helse- og sosialstyret vurdere alternative løsninger, eventuelt søke dispensasjon når det gjelder bygging, drift og bemanning for nye barnehager på Flateby og i Ytre Enebakk.

Etter de fakta som her er nevnt, spør jeg meg selv: Var ikke Rolf Sørli til stede i kommunestyret 28/11-88? Men, jeg så ham jo.

Jan Brunstrøm

(N.leder helse- og sosialstyret)

Nervøs jul i Ytre Enebakk

Etter å ha fulgt spent med i kommunens behandling av kloakkeringsproblemet i området vest for riksveien, og deres seneste trusler om fjerning av eks. anlegg, dagsbøter og tilsist utkastelse, fikk sinnet meg til å ta pen- nen fatt.

Nå får det være nok!

Kommunen er kanskje ikke klar over at de nå er i ferd med å bygge opp en «krigssone» som har en arme av mennesker i alle aldre.

De har snart klart å få enkelte mennesker til å tro at nå kommer man snart med gravemaskiner og tar dem.

Snart er julen her, og familiene skal være sammen i fred og ro. Men får de ro? Angsten er kommet, tankene svirrer, og uroen kjennes på kroppen. De har gul-

vet skjelvende under seg. Skal vi bli skilt fra våre kjære venner her i Enebakk? Skal plutselig alt som er blitt bygd opp gjennom generasjoner og år slettes med jorden?

Vi føler oss som en stor familie sammen med dere i Lia, og andre «rene» områder.

Kan ikke dere som leser dette ta kontakt, støtte oss i kampen om et krav om at kommunen er nødt til å endre kurs før vi blir en belastning på sosialbudsjettet. Ta grunneierne med i planleggingen. Prat med folk, la oss få positive signaler, så vi slipper å få en nervøs og usikker jul.

God jul og godt nytt år ønskes av:

Oss med en usikker framtid i møte.

Gratulerer

Ninette og Kjetil Flateby, som giftet seg i Oslo Rådhus 4. november.

PLAKATEN

Betel
Ukens møter. Se ann.

Flateby kino
Ukens filmer. Se ann.

I.L. Drivs
juletefest. Se ann.

Kirkebygden Vels
juletefest. Se ann.

Søppeltømming
Åpningstider i romjula.
Se ann.

Annonser leses

TEXACO
VI KAN BIL

SPØR OSS

Bilruiter, reparasjoner
på alle bilmerker
til rimelige priser.

Texaco Flateby
Tlf. 09/92 88 05

Julehilsen fra Helgheim

I dag er det født
dere en Frelser!
Luk. 2,11.

Engelens budskap til redde gjeterne ved Betlehem var kort og konsist: «I dag er det født dere en Frelser!» Dette er et gledens bud som gjelder hele folket, dvs. alle mennesker – til alle tider.

Hvem er denne Frelser? Gjeterne reiste inn til byen for å se om alt stemte med det engelen hadde sagt, og de fant et lite, hjelpeløst barn i stallen. Alt var slik engelen hadde sagt. Hvis vi leser videre i Bibelen, blir det fortalt oss at dette barnet er sann Gud av

evighet som ble født inn i vår slekt som virkelig menneske. Han var i Guds skikkelse, Fil. 2,6, og eide del i Guds herlighet, Joh. 17,5. Han var med ved skapelsen, Kol.1,16, han har det evige liv, Joh. 1,4, men han kom til oss som vår tjener, Fil. 2,7, for å åpne Guds rike for oss og bygge veien tilbake til Gud for det enkelte mennesket.

Der er ingen annen mulighet for oss til samfunn med Gud enn dette å ta imot Jesu hjelpende hånd, Ap.gj. 4,12, men gledesbudet som juleevangeliet møter oss med, er at Gud har handlet. Han sendte sin sønn til verden.

Frelseren er født! Han heter Jesus Kristus. Ved troen på ham er veien åpnet for oss til barnekår hos Gud i tid og evighet.

Det gir trygghet og kraft i livet å ha en Frelser som vi kan be til under alle livets tilskikkelser. I ukene nå før jul er vi så sterkt blitt minnet om hvordan dette liv kan skifte så hurtig. Mange mennesker fikk sine hjem ødelagt i Armenia ved den store jord-skjelv-katastrofen. Mange mistet sine kjære. Han som ble født inn i vår verden i stallen i Betlehem, hadde et våkent øye for menneskers nød, både legemlig og åndelig, og

han har kalt oss til å rekke våre hjelpende hender mot dem som lider nød, i sorg og savn. La oss aldri glemme det.

Jesus kom til oss for å gi oss et håp og en fremtid som ingen eller intet kan ta fra oss. Derfor skal julens budskap ropes ut på nytt i en verden som er godt kjent med det som er tungt og vanskelig. La oss da glede oss over engelens budskap som gjelder oss: «I dag er det født dere en Frelser». Jesus vil inn til oss, den enkelte, i vår situasjon. La oss møte ham med takk og tilbedelse!

Steinar Helgheim

Ukens spaltist

Enebakkingane er tålmodige folk. I alle fall dei av oss som arbeider i Oslo. Morgon etter morgon sit vi på bussen til Grønland, sovande eller aviseslende, somme strikkar, andre pratlar, forbi Sværsvann, Hauketo, innover Mossevegen. Dei fleste turar går radigt og greit, på andre sneglar bussen seg fram siste biten. Dei første åra eg arbeidde i byen tok turen evigheiter, no er han borte medan eg tenkjer på morgonen som gjekk og dagen som kjem, eller er på heimveg med tankar frå arbeidsdagen surrande i hovudet.

Likevel: Arbeidsreisa tek to timar av dagen min fire dagar i veke. Det blir åtte timar i ei veke der heim og jobb dreg i kvar sin ende og tida alltid er for knapp. Likevel sit vi der på Enebakkbussen, småbarnsmødrer og småbarnsfedrar. Likevel bur vi her. Fordi vi meiner Enebakk er ein god stad å veksa opp for barn. Men er det ein god stad å veksa opp når avstanden til arbeidet tek mor og far bort to timar lenger kvar dag? Er det ein god stad å bu når samfunnet ikkje har teke konsekvensane av at så mange småbarnsforeldre av begge kjønn sit på bussen? Dei ekstra timane borte frå mor og far, stiller andå større krav til barnepasset enn ei omsorgsordning som dekker 6-timarsdagen eller ein vanleg vaksen arbeidsdag. Ungane i Enebakk har lange arbeidsdagar, anten dei er under eller over skolealder. Men berre få av dei har «arbeidsplassar» som er underlagt «arbeidstilsynet», dvs. plassar i barnehage, fritidshjem eller hjå kommunale dagmødre.

Barneombudet Målfrid Grude Flekkøy har uttalt at ho ikkje ser lengre barnehagedagar som eit gode. Barnehagedagen og foreldra sin arbeidsdag bør begge vera på 6 timar, meiner ho. Men korleis skulle ein få det til å rima når ein bur i Enebakk og arbeider i byen?

«Det nye kvardagslivet» heiter ei forskargruppe under Nordisk Ministerråd. Ho vart etablert rundt 1980 utifrå mange kvinners frustrasjonar over kvardagane sine, kvardagar som dei vi opplever som bur i Enebakk og arbeider i byen. Bustad, arbeid og omsorg hekk ikkje ihop. Etter som kvinneforskninga utover i vårt tiår har «synleggjort» større og større delar av kvinnearbeidet, oppdagar forskarane at store delar av det usynlege arbeidet er innsats for å samordna dei tre viktige livsområda. Kvinnene produserer «limet» som held kvardagslivet saman, anten dei er heimearbeidande eller i lønnsarbeid. Difor kom også dramaene om eit annleis kvardagsliv frå

kvinne. Den veit best kvar skoen trykjer som har han på.

«Kvinne ønsker eit samfunn som er organisert ut frå omsynet til barns behov og dagleg fornyelse for menneska.

Vi ønsker eit liv der den enkelte opplever seg sjølv om eit heilt menneske, i ein meningsfull samanheng med natur og livsgrunnlag, andre menneske, arbeid og omsorgsoppgåver». Slik heiter det i rapporten «Vegar til det nye kvardagslivet» som den nordiske forskargruppa har produsert ut frå all sin nye kunnskap.

I visjonen deira er «Bumiljø og arbeidsliv organisert ut frå behovet for nærleik mellom dei ulike funksjonane i dagleglivet». Bustad og arbeid og rekreasjonsstader ligg nær både i avstand og tid. Plassen der ein tek omsorg for andre ligg nær arbeidsplassen. Ulike aldersgrupper er nær kvarandre. Tenk alle dei kreftene vi ville spara dersom det var slik! Krefter som kunne komma ungene våre til gode! «Kva er det så som hindrar menneske i å ta slike lengsler på alvor?» spør forskargruppa. «Kvar er dei synlege og usynlege murane som forvirrar viljane våre og stansar våre felles freistnader på forandring?»

Svaret veit dei fleste som har eller har hatt småbarn: Kreftene strekk akkurat til å få alt til å gå rundt. Kven har overskot til å arbeida for endring? Dermed blir vi ei gruppe som blir lite høyrde. Nyetablerte som dei fleste av oss er, slit vi med renter og avdrag. Vi tilpassar oss og sit tålmodige på bussen for å knyta den lange tråden mellom betane i kvardagen vår. Men så er ikkje biletet eintydig likevel. Fleire og fleire nyttar kreativitet og fantasi til å gjera samanhengane tettare. Spørsmålet: «Korleis kunne eg tena pengar der eg bur?» surrar rundt i hovudet og gjer ein ør av støyen, men av og til gjev det opphav til gode idear. Dersom slike idear kan skapa arbeids-

Lucia på førskolen

Stina og Christina solgte julefigurer fra Sri Lanka.

Førskolebarna på Hauglia feiret i forrige uke Lucia-dagen som seg hør og bør med lysfest.

Foreldre og søsken var invitert til kaffe og lussekatter. Bakingen hadde ungene gjort unna på forhånd, det var så lett så, fikk vi vite.

Litt spente og nervøse var

de nok, men skikkelig opptog ble det med Lucia og hennes terner.

Lucia-sangen ble fremført med klare barnestemmer som varmet godt i hjertet.

Siden var det anledning til å kjøpe hånd-lagede julefigurer fra Sri Lanka. Det ble opplyst at alle avdelingene på

førskolen hadde denne lille julemessen.

Overskuddet av salget ble sendt til FORUT som skal bruke det til å hjelpe skadelidende barn i Sri Lanka.

Kr 4320,- ble førskolebarna i Enebakk sitt bidrag – ikke dårlig det.

Oddbjørg

plassar, er kommunen svært interessert. Men kor mange fleire slike idear ville ikkje ha dukka opp dersom kommunen hadde teke arbeidet for barnehageplassar meir alvorleg?

Eg veit det er lett å seia slikt i dag når budsjetta tydelegvis skal skjerast til beinet. Men andre stader i landet har nettopp full

barnehagedekning vore med og skapt ny giv og nye tiltak i næringslivet. Enebakk er ein kommune der slikt også skulle kunna verka fordi kommunen har andre kvalitetar som nettopp er tiltrekkjande på folk som går etter kva som er bra for barn. Kunne det vera eit håp for det nye året at politikarane kunne leggja til

dei viktigaste bitane som manglar? Skal Enebakk bli ein barnevenleg kommune med eit betre kvardagsliv for små og store? Det hadde vore ein storarta tanke å feire jul på. God høgtid og eit godt nytt kvardagsår!

Armhild Skre

JULEAVSLUTNING I BARNEHAGEN

Søndag hadde barna i Emaus barnehage innvitert til juleavslutning, og da Vignett stakk innom kunne de by foreldre og

søsken på selvbakte pepperkaker. Men før de var kommet så langt hadde de hatt en kort gudstjeneste i Enebakk Kirke ved Stei-

nar Helgheim. Og senere, ja da ble det gang rundt juletreet som vel hører en skikkelig juleavslutning til.

God jul og godt nytt år ønskes av

SVARTHOL BRENSSEL AIS

★ Norsjø-olje beste kvalitet. Svovelfattig. Miljøvennlig.

Best. tlf. 09/92 40 47
Tankbil 094/18 967

Kåre Frantzen takker for seg:

Har ikke jaktet skattesnytere

Ved nyttårsskiftet takker Kåre Frantzen for seg, etter en halv menneskealder som bygdas ligningssjef. Neste år fyller han 67. Frantzen gleder seg til å slutte. Ikke fordi han ikke trives med jobben. 35 år på samme arbeidsplass taler sitt tydelige språk. Men nå får det være bra, mener han, og er helt sikker på at han skal få tiden til å gå med andre ting. – Interessene er allsidige!

35 år som bygdas ligningssjef uten å bli uglesett av noen, men tvert imot få de varmeste og beste skussmål av sambygdingene. Det er bare en av de bragder Frantzen har klart. Nesten 20 år i forliksrådet, fra 1968 – til 1987, hvorav to perioder som formann, har også brakt ham i kontakt med bygdefolk i situasjoner hvor det lett oppstår splid. Men med sin lune, rolige og profesjonelle måte å behandle mennesker på har han nok hjulpet mang en enebakking til minnelige ordninger.

Politiker

I politikken har han også satt spor etter seg. Som varaordfører for Arbeiderpartiet i perioden 64 – 67, som kommunestyrerepresentant fra 68 – 71, formannskapsmedlem fra 76 – 79. Og han har vært med i en rekke utvalg og komiteer.

Avskjedsfest

Onsdag kveld var det duket til avskjedsfest i herredshuset for en av bygdas aller mest trofaste tjenestemenn. Alle de ansatte ved ligningskontoret var der, fylkeskatteskjefen, og nestleder ved fylkesskatteskjefens kontor var der, likeså formannen i skatteutvalget, ligningsnemnda og overligningsnemnda, ordfører og rådmann, og selvsagt Frantzen selv, sammen med sin kone. Det vanket taler og takkens ord, og gaver fra flere hold. Fra kommunen fikk han et flott maleri av Thorstein Rittun, fra rådmannen, Thorbjørn Berntsens bok med personlig dedikasjon, fra ligningsnemnda og overligningsnemnda, krystallbolle m. bestikk...

Mange jobber

– Enebakking? Tja, jeg vet ikke hvordan folk ser på det, sier Kåre Frantzen. Han kom til bygda fra Sørunden 20. juli 1949 for å begynne i jobben som leder av forsyningsnemnda, en jobb han snart kombinerte med både jobben som ligningssekretær, og, i 1952, sekretær for bygningsrådet med ansvar for skylddeling og oppmålingssaker, en jobb han hadde fram til 1954, da Fredenfeldt overtok.

1,9 millioner

Den aller første ligninga Frantzen la fram var for året 1953, og den var totalt på 1.9 millioner,

inkludert kommuneskatt, statskatt, alderstrygd og krigspensjonsavgift. Skatt av årets inntekt for 1987, som var det siste året Frantzen hadde ansvar for ligninga var på 210. millioner. Tidene har forandret seg.

Nye tider, nye oppgaver

Enebakk har opplevd en ren invasjon når det gjelder tilflytning. Det startet for alvor i åra fra 67 70. Og i takt med dette har bemanningen vokst på ligningskontoret. Frantzen har fått stadig flere medarbeidere. Allerede i 1954 ble den første assistenten ansatt. – Det hang sammen med at det kom en ny ordning når det gjaldt ligning i jord og skogbruket. Gårdene ble regnskapspliktige. Tidligere hadde man hatt skjønsligning, med fastsettelse av inntekt prosentuell ut fra gårdens verdi. Det ble beregnet en avkastningsprosent som dannet grunnlaget for personlig inntekt. – Mye artig å tenke tilbake på fra den tida. For folk forsøkte jo å vri seg unna. Avkastningen ble ikke som man skulle kunne forvente, folk klaget sin nød om dårlig helse og elendig rygg...

Men jeg tror nok vi har et bedre system i dag. Det var vel de beste brukene som tjente på den tidligere ordningen. Areal var en av de tingene som ble lagt til grunn ved beregningen, men det er mange slags areal, bratte og slette, leirete og steinete, og areal med bedre kvalitet på jordsmonnet. Det er ikke mulig å finne et tilstrekkelig nyansert system for verdifastsettelse.

Enklere før

I 1957 kom nok en reform, med innføring av skatt av årets inntekt. Det kom nye forstrekninger på ligningskontoret.

Ligninga var nok enklere, og mer oversiktlig før, sier Frantzen. Reglene var enklere, ikke så mange forhold å regne ut fra, og folk hadde større sjanse til å regne ut sjøl.

35 år som ligningssjef. Har det vært stormfullt, med kjefte og sjikaner?

– Nei, jeg har aldri vært utsatt for personangrep. Det kan vel være en og annen har blitt i harnisk av og til. Stort sett har det gått bra. Men du vet, det er snakk om penger, og det er ømtålelige saker. Men jeg har ikke måtte bruke storslegga ofte.

Lar ikke rykter styre

En ligningssjef i en liten bygd som Enebakk hører vel ofte ting om folk som indikerer at kartet ikke stemmer med terrenget?

– Det kan vel saktens ha hendt at man hører ting, men man kan ikke la rykter styre oppfatningen av folks ærlighet.

– Snyter enebakkinger skatt uten skrupler?

– Når man ser på de tall for skattesnyteri som oppgis på landsplan, virkelig store summer, ville det vel være naivt å tro at det ikke finnes skattesnytere i vår kommune. Å få tak i dem er verre. Det krever ressurser. Og jeg vet ikke om det lønner seg i

forhold til det vi kan oppnå. Vi har ikke de virkelig store forreningsdrivende her i bygda, og det er vel den kategorien som har de store mulighetene til å snytte unna i stor stil. – Jeg kan ikke si jeg har vært på jakt etter skattesnytere!

Politirunden

RADAR

En ble anmeldt og åtte fikk forenklede forelegg ved en radar-kontroll i Ytre fredag ettermiddag. Kontrollen ble foretatt i 60-sona, retning Oslo. Senere flyttet de seg til Mølla og sjekket hastigheten på bilene i motgående kjøretning, men her viste radarmåleren ikke noe utslag. Likevel ble to forenklede forelegg utskrevet da det i tillegg ble foretatt en teknisk kontroll.

Lørdag morgen fortsatte kontrollene, men nå var fartsmålerne forflyttet til 60-sona på Flateby, retning Lillestrøm. Her ble fem forenklede forelegg utskrevet. Det ble i tillegg foretatt en promillekontroll, men av de innvinkede var det ingen som viste utslag for alkohol i blodet. Radaren ble senere flyttet til 50-sona, retning Ytre og av de 121 forbipasserende fikk 16 forednkla forelegg og 5 ble anmeldt. Av de 5 sistnevnte fikk 3 beslaglagt sine førerkort. Holten ved Enebakk lensmannskontor sier toppfarten var på 79 km/t og at 1/5 av de forbipasserende måtte vinkes inn. De høye tallene er svært urovekkende også med tanke på at veien blir benyttet av skoleungdom i uka.

STJALERT BIL FUNNET

Natt til søndag ble en stjålet bil funnet ved Svenskerud i Ytre. Bilen som ble tatt i Oslo den 13. desember og er nå tauet inn.

Lensmannsbetjent Holten sier til Vignett de har mistanke om hvem som står bak tyveriet.

ZAN ZARA NOK EN GANG

Natt til mandag ble det nok en gang gjort innbrudd hos Zan Zara i Ytre. Lensmannsbetjent Holten sier til Vignett alarmen gikk halv fire, og at en grå sierra ble observert på vei mot Oslo.

TREKKNINGSLISTE

Syvende desember ble det foretatt trekning i Kirkebygden Sanitetsforening sitt lodd-salg. Vi bringer her vinnerne.

1. Gammelrosa duk, Åse Engen
2. Liten juleduk, Gunnvor Brunstrøm
3. Kaffeduk, Berit og Ragnar Stubberud
4. Julenissepar i trolldeig, Fam. Seierstad
5. Pute og løper i lappeteknikk
6. Stor hardangersømduk, Laila Øskåd, Flateby
7. Brikke, Andres Berget Strøm
8. Vest, fam Seierstad

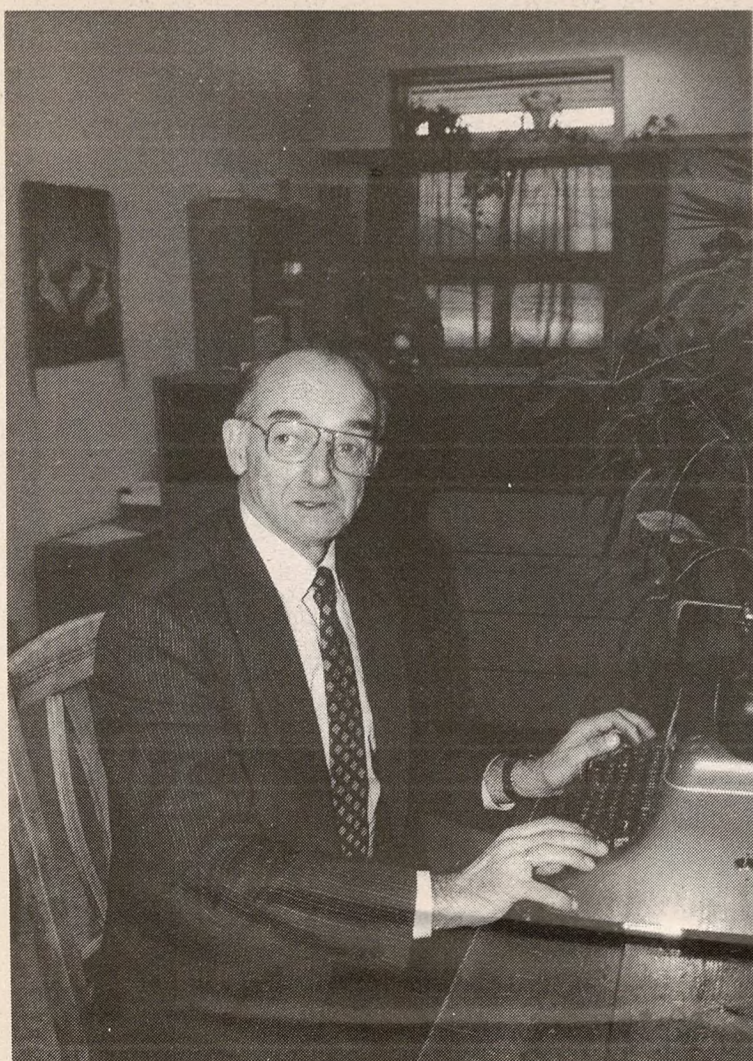
Stafett

Hauerseter sportsklubb arrangerte søndag skistafett over 3x3 km for en del årsklasser.

E.I.F. stilte med to lag i klassen 12 – 15 år. De kom på 10. og 13. plass etter seirende Eidsvold Værk.

For Enebakk 1 gikk: Øistein Engen, Erlend Olaisen og Morten Enger.

For Enebakk 2 gikk: Kenneth Helle, Jan-Erik Kristiansen og Espen Olafsen.

Kåre Frantzen demonstrerer maskinen som skattedelen ble skrevet på i 1954.

Nytt fra komunestyret – Nytt fra komunestyret

Kommunestyret fulgte opp

89 budsjettet er i boks. Kommunestyret fulgte opp formannskapets prioriteringer, og gleden var stor blant de fleste over at det tverrpolitiske samarbeidet om fordeling av kaka har gitt positive resultater. Den fete bløtkaka i kantina smakte nok ekstra godt etter at den noe magrere var fordelt med stor enighet oppe i salen. For det blir ikke så ille som rådmannens forslag bar bud om.

Det blir tilskudd til private barnehager, helsestasjonen og familiebarnehagen på Flateby får drive videre. Det budsjettet som ble vedtatt mandag innebærer omprioriteringer i forhold til rådmannens forslag på 1,6 millioner, eller 1,3 prosent av hele budsjettet. Og det er barna som er prioritert. Pengene skal i hovedsak hentes fra innsparing på lønnsposter, kutt i administrasjonen, lederopplæring og økte husleier i kommunale boliger

Verd å merke seg at myke verdier har en bred plass i kommunestyrets omprioriteringer. Det til tross for at Jorunn Buers lynnstatistikk over besøk på talerstolen viste at 61 menn og 7 kvinner hadde vært på talerstolen i budsjettmøtet!

Flere endringsforslag

Sv og Frp la fram sine egne forslag til endringer av rådmannens budsjett. Dvs. SV la fram tre forskjellige forslag, hvorav det mest radikale gikk på å legge fram et budsjett i underbalanse for å understreke at grensen er nådd, når det gjelder å presse kommunene. Han fikk imidlertid ingen av representantene med seg på dette forslaget.

Reduksjon

Statens tilstrømming overfor kommunene gikk som en rød tråd gjennom ordfører Kåre Kjølles finansstale. Han sa at kommunene nok ville hatt større respekt for om også staten hadde tatt sin del av byrden. Kjølle at Enebakk i prinsippet aksepterte nullvekst, men at statens opplegg ikke slår likt for alle kommuner, og at Enebakk i realiteten opplever en reduksjon. Han kom også inn på folketrygdavgiften, og sa at denne for Enebakks vedkommende utgjør 16,1 millioner for 87, 88 og 89. – Tenk hva vi kunne gjort for disse pengene sa Kjølle. Om bygdas svake inntektsgrunnlag sa han at nærheten til Oslo synes å være utslagsgivende for at vi får lite rammetilskudd. 1989 tilskuddet ligger under det for inneværende år. Kjølle ga honnør til både rådmann, etatenes administrasjoner og hovedutvalg for budsjettarbeidet.

Må satse på næringsutvikling

Rådmann Bjørn Halvorsen, skisserte en dystre framtid for kommuneøkonomien, og mente at næringsutvikling for nye arbeidsplasser måtte være et satsingsområde nr en for å skaffe økte inntekter. Han gikk ellers rette med uttalelser i pressen, men sa at dette er et spill man må leve med, selv om saken ikke

Stor glede på Flateby helsestasjon over fortsatt drift.

alltid er på høyeste plan. Han mente også at publikum blir desinformert. Ellers ga også han utrykk for det positive i årets budsjettbehandling, og håpet at kjepphestene fortsatt måtte settes på stall. – Nå må vi vurdere hvor vi går f.eks med vår boligpolitikk i forhold til den infrastruktur vi har. Oppheving av kretsgrensene og omstilling i tjenestetilbud er ting som kanskje må vurderes, sa han.

De fleste av partienes gruppeledere ga utrykk for stor tilfredshet over at samarbeidet på tvers av partigrensene hadde ført til positive resultater. – Dagens pakke er resultatet av et arbeid jeg håper vi kan fortsette med. Dette er noe av det mest konstruktive jeg har oppledd i min tid som politiker, sa Thorvald Ungerness (SP) Han mente også at nedskjæringene i rådmannens opprinnelige forslag har hatt den positive effekten at det har engasjert mange, og skapt kriseforståelse. Han syntes imidlertid synd på rådmannen for det han kalte «usaklige kommentarer».

Bedre enn vi drømte om

Dag Skaug, AP, berømmet finansutvalget med ordfører i spissen for en meget god jobb. – Det resultatet som nå ligger på bordet er mye bedre enn arbeiderpartiet hadde drømt om. I denne form for samarbeid har alle partiet gitt og tatt, og resultatet av dette er mye bedre for Enebakks befolkning enn rådmannens forslag. Han sa at resultatet av samarbeidet for Arbeiderpartiets vedkommende fristet til gjentakelse

Aldri tvil

Det sa også Høyres Tore Tidemann, som understreket at det aldri var tvil om prioriteringene: – Vi ønsket å satse på barn og ungdom, og vi ville styrke det allmenne kulturarbeidet. Også Tidemann takket for viljen til å satse på tverrpolitisk samarbeid. Carsten Barbøl gledet seg over at investeringene denne gang skal foretas med fonds og driftsmidler, og ikke med låneopptak. Og han var glad for prioriteringen av barn i budsjettet.

Krisebudsjett

Tom Nilsen (Sv) var ikke fullt så glad, og understreket at det dreier seg om et krisebudsjett,

med blant annet videreføring av ansettelsesstoppen, og mulig inndraging av stillinger. Han mente imidlertid at formannskapets flertallinnstilling var en stor forbedring i forhold til rådmannens forslag. Han stemte da også for flertallinnstillingen etter at hans tre forskjellige forslag ikke fikk tilslutning fra noen av de andre representantene.

Lite sosialt

Øyvind Strøm, Fr.p. syntes at Høyre og Arbeiderpartiet hadde prioritert på en lite sosial måte ved å sette barn, og især småbarnsfamilier høyest på prioritierungslista – De er prioritert med over en million, mens grupper som ikke er ressurssterke, og ikke kan presse på på samme måte, som pensjonistene våre, har fått 15 prosent økning av kloakkavgiften og 60 prosent økning i husleia, sa Strøm, som la fram et endringsforslag fra Fremskrittspartiet.

Innsparingene:

For å dekke inn merutgiftene til de vedtatte prioriteringene skal det spares inn 600.000 kroner på lønnsutgifter, gjennom ansettelsesstopp, evt. stillingsinndragelser i forbindelse med rulling av bemanningsplanen. Videre skal det kuttes 220.000 kroner av fellesutgifter i sentraladministrasjonen, 50.000 kroner på helse og sosialbudsjettet. Her var det opprinnelige tallet 110.000, men innsparingen ble redusert underveis for å gi rom for midler til trygghetsalarmer. Husleieinntektene økes med 370.000 kroner i forhold til rådmannens forslag, økte skatteinntekter, 141.000 kroner, bruk av skattefordelingsfondet, 125.000 kroner og overføring fra kommuneskogene, 55.000 kroner. Fremskrittspartiets forslag til innsparinger lå på linje med flertallets, bortsett fra at de opprettholdt 110.000 i innsparinger på sosialbudsjettet, og ønsket å redusere tilskudd til alment kulturarbeid med 25.000 kroner og fjerne posten for lønn til ungdomsklubber, 255.900 kroner. SV fulgte i sitt subsidiære forslag opp 600.000 i innsparinger på lønnsutgiftene. De ønsket imidlertid å ta den øvrige innsparingen med 750.000 kroner i sentraladministrasjonen, og her inngikk også godtgjørelse til folkevalgte, og 75.000 kroner i generell reduksjon av kirkebudsjettet.

Skole

Skolen blir styrket med 410.000 i forhold til rådmannens forslag. Det betyr at rammetallet kan opprettholdes, tilsynsvaktordningene likeså, og en del av samlingsstyrerfunksjonen. Fr.p. foreslo å styrke skolen med 310.000. De foreslo å knipe på samlingsstyrerfunksjonen, og på det han kalte uproduktive undervisningstimer. Han ønsket effektivisering av skoletimene. Sv ønsket å styrke skolen med 510.000 kroner, og her lå de på linje med AP, som la fram eget forslag på ytterligere 100.000 kroner til skolen i forhold til flertallinnstillingen.

Helse og sosial

Det er satt av 100.000 kroner til fortsatt drift av helsestasjon på Flateby, 170.000 kroner til tilskudd til private barnehager, 70.000 til fortsatt drift av Flateby familiebarnehage, og 380.000 til drift av Kirkebygden barnehage fra 1.4.

Alt dette ble Fr.p. med på i sitt forslag, bortsett fra fortsatt drift av Flateby familiebarnehage. I tillegg ønsket de å sette av 100.000 kroner til styrking av TT – tjenesten. SV ønsket i tillegg til flertallsforslaget prioriteringer å sette av 64.000 til ekstrahjelp ved legesenteret, 100.000 til vikarhjelp ved syke og aldershemmet, 50.000 ekstra til sosialhjelp, og 70.000 ekstra til barnevern. De ville heller ikke være med på å spare penger gjennom økt antall barn i barnehagene. I sitt subsidiære tilleggsforslag ville SV styrke helse og sosialbudsjettet med 200.000 kroner på bekostning av godtgjørelse til de folkevalgte

Kultur.

Kulturbudsjettet styrkes med 70.000 kroner, til alment kulturarbeid og barne og ungdomsarbeid. Sv ønsket også å styrke kulturen med 70.000 kroner, men hadde i sitt forslag øremerket 30.000 til ungdomsklubbene. Fremskrittspartiet foreslo å kutte ut lønn til ungdomsklubber og styrke driften av klubbene med 75.000 kroner.

Kirkene får ingen reduksjon etter budsjettvedtaket, men det er lagt inn en merinntekt på 10.000

gjennom festeavgifter ved Mari kirkegård.

Teknisk

Får en påplussing på 231.000 kroner. 100.000 kroner etter formannskapets flertallinnstilling, med tanke på brannutstyr, vedlikehold, og veier og gateløys. 131.000 til å betale for E – verkets vedlikehold og strømforsyning til gateløys for 89, for ikke å øke gjelda man allerede har opparbeidet seg ved ikke å betale regninga de siste år. Det var AP ved Dag Skaug som foreslo denne påplussingen, og den skal dekkes opp gjennom økt skatteanslag.

Rolf Sørli, De grønne, la ikke fram eget forslag. Det ville være bortkastet arbeid mente han, ettersom han da ville bli sittende og vifte med handa aleine. Han la seg derfor på linje med formannskapets flertalls forslag, bortsett fra at han ønsket å ta 200.000 kroner fra godtgjørelsen til de folkevalgte og bruke 100.000 kroner til kalking av vann, og 100.000 kroner til et prøveprosjekt på søppelsortering, men fikk bare sin egen stemme for forslaget.

Investeringer

Det var enstemmighet om å bevilge 400.000 kroner ekstra til kloakkplanlegging i Ekebergdalen. I tillegg ønsket Fremskrittspartiet å selge kommunale boliger for 500.000 kroner for å finansiere trygghetsalarmer og helikopterlandingsplasser for Norsk Luftambulansse. Han fikk 8 stemmer for sitt forslag.

Økte avgifter

Kommunestyret vedtok å øke renovasjonsavgiften med ti prosent fra 1.1.89. 25 stemte for økningen, 7 stemte for Fremskrittspartiets forslag om 5 prosent økning.

Feieravgiften økes med fem prosent til 100 kroner pr pipe. Vedtaket var enstemmig.

Kloakkavgiften blir satt opp med 15 prosent, og årsavgiften for septikrenovasjon med 10 prosent. Vedtaket ble fattet med 25 mot 7 stemmer. De 7 stemte for Øyvind Strøm, Fr.p. s forslag om 5 prosent økning.

Det ble enstemmig vedtatt å sette tilknytt inngangsavgiften opp med 90 prosent fra 1.1. 89

Økte satser i barnehagene

Det ble med 24 mot 8 stemmer vedtatt å sette barnehageavgiftene i kommunale barnehager opp med 4 prosent fra 1.1.89. De 8 stemte for Magne Bergs, AP's forslag om å fryse satsene. Laveste sats blir da kr 1300 mot 1250 i inneværende år, og høyeste sats 2.600, mot 2.500 i inneværende år.

15.000 til Armenia

Kommunestyret vedtok mandag kveld enstemmig, på tampen av budsjettmøtet å bevilge 15.000 kroner til jordskjelvrammede i Armenia. Det var ordfører Kåre Kjølle som framsatte forslaget.

Enebakkinger på Stortinget?

To enebakkinger er nominert på Akerhus Arbeiderpartis liste til Stortingsvalget. Og begge blant de ti første på liste. Harald Løbak Thoresen (51) kommer allerede på 6 plass, mens Lucie Paus Falck, (50) står på 8. plass. Det var kamp i teten, og Lucie ble faktisk foreslått på 2. plass som Alternativ til justisminister Helen Bøsterud, men fikk bare 40 stemmer, mot justisministerens 217.

Lucie Paus Falck er i dag statssekretær i kommunaldepartementet, og har som kjent for de fleste sittet flere perioder i kommunestyret, og var i forrige periode bygdas ordfører.

Hun arbeidet i Norske kommuners sentralforbund da hun fikk stillingen som statssekretær. Av yrke er hun fysioterapeut. Lucie kom inn i enebakkpolitikken i midten av 70 åra først som leder for barnehagenemnda. Og i sin periode som ordfører ble hun etterhvert svært engasjert i næringsutvikling. Hun var også en av drivkreftene i arbeidet med Idrettsanlegg på Flateby, og tok initiativ til Enger prosjektet, som har resultert i vedtak om kunstformidlingssenter i gamle herredshus.

Harald Løbak Thoresen kom til Enebakk i 1971, og ble valgt inn til kommunestyret samme år. Han har sittet i kommunestyret i 3 perioder, siste gang fra 1980 til 1983. Han har også sittet i formannskapet, og vært leder av bygningsrådet i to perioder (8 år), fra 1972. Han har også sittet i plankomiteen for idrettsanlegg på Flateby, og som fylkets representant i Enger - utvalget. Han har også sittet i kommuneplannutvalget.

Fra 1984 har Løbak Thoresen sittet i fylkestinget og fylkeskulturstyret.

En av de sakene som har opptatt Løbak Thoresen er miljøspør-

mål. - Da jeg satt som leder i bygningsrådet og skulle vurdere vedtak, var det naturlig å se på konsekvenser, og her kom man stadig inn på miljøspørsmål, sier han. - Enebakk var faktisk tidlig ute med initiativ mot fosfat. I 1984 ble Romerikskampanjen for økt bruk av fosfatfrie vaskemidler vedtatt, og Løbak Thoresen ble leder for aksjonen. Da den startet var markedsandelen for salg av av slike vaskemidler på Romerike 5 prosent. I dag er den 80. Løbak Thoresen tilskriver det gode resultatet samarbeidet med organisasjoner som Norges Husmorforbund og Norges Bondekvinnelag.

Harald Løbak Thoresen er opprinnelig fra Elverum, og er oppvokst i politisk miljø. En onkel på morssiden Løbak, i sin tid landbruksminister.

Thoresen arbeider innen vaktjeneste for Forsvarets bygningstjeneste. Han er interessert i miljø og kulturspørsmål, og glad i litteratur og bildende kunst. Men han er også sportsinteressert.

Løbak Thoresen er så godt som sikret en plass på Stortinget. - I alle fall første vara, sier han med oppriktig beskjedenhet. Hva han da vil kjempe for og engasjere seg i har han ikke helt staket ut, nominasjonen er jo knapt over. Men, likestillingsspørsmål, miljø og kultursaker er det som ligger hjertet nær.

Stort flertall for kunstformidlingssenter

Kommunestyret gikk mandag kveld med stort flertall inn for å etablere et kunstformidlingssenter i gamle herredshus 2. etasje. Prosjektet skal finansieres gjennom 400.000 kroner i tilskudd, mens kommunen må bidra med 200.000 kroner som er innarbeidet i 89 budsjettet.

Det er kulturetaten i kommunen som skal stå ansvarlig for organisering av drift, som skal etableres innenfor kulturbudsjettets rammer. Det skal legges opp til sambruk, som utleie til møter, og det er kulturetaten som skal organisere sambruken.

Gjennom flere av representantenes innlegg kom det fram direkte og indirekte kommentarer om finkultur kontra folkekultur, og satsing på grasrota.

Thorvald Ungerness mente at folk reagerer negativt fordi de oppfatter at finkulturen skal prioriteres.

-Hvorfor bruke penger for de få? -Jeg reagerte også selv slik første gang jeg hørte dette, sa han. - Men etterhvert har det framgått at Senteret også skal bli et sted til lag og foreningers møtevirksomhet. Huset i seg selv er en ærverdig bygning med lang historie. Vi bør ta vare på det. Men det trenger en ansiktsløftning for å tilfredstille tidens krav i forhold til tilgjengelighet for alle grupper.

Vi bør se å få gjort dette, sa Ungerness. - Får ikke hjelpe om det heter kunstcenter. Tom Nilssen kunne imidlertid ikke være med på å prioritere dette tiltaket nå, og foreslo å utsette hele saken. Han mente det hele bar preg av å få 400.000 kroner ut av Staten.

Svein Kr.Kjeldgård, Fr.p. gikk også i rette med det han oppfattet som prioritering av finkultur. - Jeg vil likevel gå inn for dette, men håpet samtidig at bygdas eget kulturliv gjennom lag og foreninger ikke måtte bli skjøvet til side, men at huset måtte bli et flerbrukssenter for temakvelder og kurser.

Dag Skaug kalte bevilgningen på 200.000 kroner til kultursenter for noe av det mest positive i rådmannens budsjettforslag, og Tore Tidemann, H, minte om at det opprinnelige Erling Enger prosjektet, som det hele startet med, var langt mer omfattende enn det forslag til etablering av kunstformidlingssenter man nå sitter igjen med. Han påpekte at Senteret skal være et sted for kunstformidling i videste forstand, til bruk for foreninger og lag, lokale kunstneres utstillinger.

Det er også snakk om å ta vare på kommunens eiendom, sa Magne Berg.

Bygda som ikk

I dag gir Rausjøgrenda inntrykk av å vere ein idyll der tida har stått stille. Under denne overflata gøymer det seg store endringar. Berre ein ting har alltid vore konstant. Det har alltid vore nokon som har brydd seg om grenda og som har ønskt at den skal leve vidare.

Av Leif Berstad

«Rausjø er hvad innbyggerantall angår i de senere år i sterk tilbakegang og den tid er vel heller ikke fjern at det blir helt avfolket, isolert og vanskelig som det for vore dages forhold ligger til».

Slik skreiv distriktslege Aas det i bygdeboka han ga ut i 1927. Men han får ikkje rett. Det er altfor mange som bryr seg om dette området.

Kjem du inn i Rausjøgrenda i dag, er det nesten som å kome inn i ei anna tid. Det meste som menneske har laga, ser ut slik det gjorde kring hundreårsskiftet. Alle husa er nokså like. Dei er raudmåla og ligg der sola lettast finn dei og der det er kort veg til bekken eller vatn. Gamle murar vitnar om at her har vore langt fleire hus tidlegare. Oppe på ein knaus står eit bygg som berre kan vere ei gammal skulestove. Men der lyser det sjeldan bak rutene. Berre tre av husa her inne har fastbuande.

Tre hus. Det er ikkje stort, men her inne er det framgang. Dammen-huset stod tomt, men no lyser det både der, i Nersaga og i Mellomsaga. Øversaga er speidarhytte, det samme er Bråtan, og i gamle Rausjø skole, «nyskolen» som han heiter her, kan skuleelevar i Enebakk vere på overnattingsturar. Det står til liv i Rausjøgrenda enno.

Frå sommar, gras og jenter til vinter, skog og menn

I historisk tid var området først krongods, og nokre enebakkgardar som hadde lite beite, fekk seterrett her. Bygardane på Hammeren var av dei. Derfrå kjem namnet Bysetermåsan.

Då seterjentene rådde grunnen, var det om sommaren området levde. Men seterretten vart oppheva ved høgsterettsdom i 1770-åra. Då kom skogsarbeidarane hit, det kom sager i dei største bekkane og elvane og vinteren vart den viktigaste arbeidsesongen.

Sokneprest J. Aars skreiv i 1817 ein artikkel om næringslivet i Enebakk. Der heiter det mellom anna:

«Sognet har betydelige Skov-

Tømmerfløytarane sjølve meinte at dei kunne greidd seg utan tømmerfløytarar på hundrekroningane om det berre hadde blitt nokre fleire hundrekroningar på tømmerfløytarane.

strækninger, især bestaaende av Gran og Fyr; de forsyne ei blot Sognets Beboere med Huustømmer og Brænde, men afgive og meget Saugtømmer, der opskjæres paa de her værende Saugbrug hvorfra Producterne, Planker og Bord, føres til Christiania. Endeel Brændeveed bliver ogsaa paa Vinterføret herfra indbragt til Christiania. De betydeligste Skove ligger til Gaardene Røsiøe, Fladebye, Vestbye, Borter og Viig».

Det var skogen folk levde av. Gardsdrifta var matauk, men i seg sjølv var det dei kunne dyrke verken til å leve eller døy av. Dei fleste stadane her inne er jordlaget tynt. Men arbeidsdelinga var klar: Far arbeidde i skogen, mor stelte dyra, heimen og jorda. Ungane gjorde det dei makta frå dei var små.

Skogen var ein trygg, men knapp leveveg. Tilveksten var jamn og kvar sag hadde løyve til å skjere ei viss mengd bord. Rett nok fanst det «uoffisielle» bekkesager, små attåtneringar som det ikkje skulle snakkast høgt om, men det er ei heilt anna historie. Dei fleste arbeidde og streva for å få ein dags løn for ein dags arbeid. Løna rakk oftast kort, men arbeidsdagen var lang. Det lever enno folk som minnest tolv timars arbeidsdag for ei krone. Då hadde ein ikkje mykje solskin i fritida. «Mørkt var det da'n kom og mørkt var det da'n gikk, men det lokta tømmerhogger a'n», sa jenta.

Å slite seg vaksen

Ungane var ikkje gamle før dei kom i fullt arbeid. Jørgen Andreassen frå Nersaga var fødd i 1914. Barnebarnet Hanne Haug skreiv slik i ein stil i sjette klasse:

«Da bestefar begynte på skolen var han sju år. Han gikk på skolen i sju år, og etter det måtte han bli med faren sin i skogen. Siden har han jobbet der. Selv om han hadde bare enere da han gikk ut av skolen (og enere var den aller beste karakteren du kunne få), så hjalp ikke det, fordi foreldrene hans ikke hadde råd til å sende han på skoler.

Mange av skogsarbeidera fikk vond rygg, stive bein og stramme muskler. Det hadde bestefar fra

Ikke ville dø

han var fjorten til han var tjue år.»

Her står det tankevekkende mykje mellom linjene.

Rovdrift

Før hogg dei helst berre gamal skog. Eit tre var gjerne hundre år før det vart hogge, og ikkje mindre enn det halve. Tilveksten og avvirkinga var jamt like store. Slik kunne området ha eksistert nesten uendeleg med fast arbeid til eit fast tal personar.

Men i 1907 kom eit skifte. Området vart selt til Fredrikstad-firmaet And. H. Kiær & Co.

Dei såg kva rikdom som låg i 3400 mål eigedom der det meste var grovvaksen barskog, og dei gikk inn for å få ut mest muleg av verdien så fort dei kunne. Femti års «normal» hogst vart gjort på ti år.

Først såg det ut til at dette var til stor nytte for sjølve Rausjøgrenda og resten av skulekrinsen. Bygda vaks og husa vart på-

Stordrift i Rausjøskogene ca. 1913.
(Biletet er utlånt av Astri Holtop)

bygda, ja, etter kvart kom her ei ny skulestove og på eit tidspunkt gikk her heile 31 elevar. Samfunnet her inne var større og meir mangfoldig enn nokon gong før.

Dette var glansperioden for

tømmerfløytinga. Før vart stokkane skorne her inne og førde til byen som plankar og bord. No vart tømmeret fløytt til Fredrikstad. Heilt frå Tonevatn kom stokkane. Gjennom sjølve Rausjøgrenda gikk dei i ei svær tømmerrenne ut i Børter. Vidare tok dei vegen gjennom Preståa ut i Øyeren og Glomsvassdraget vidare sørover.

Etter den søte kløe...

Då stordrifta var over, måtte folk finne seg arbeid andre stader. Mange flytta bort frå Rausjøområdet for godt. Då nitten-tjuetalet var ute, såg det ut til å vere ute med samfunnet her inne.

Men nokre vart att. Heller ikkje ein uthogd skog kan stå heilt på sjølstyr, og i fløytingstid var det alltid arbeid å få, om enn løna ikkje var stor. Det kom nye hundrekronesetlar i 1949. På baksida av dei var det bilete av eit tømmerfløytingarlag. Det var ein velfortent honnør til ei viktig gruppe arbeidsfolk, men tømmerfløytingane sjølve meinte at dei kunne greidd seg utan tømmerfløytingar på hundrekroningane om det berre hadde blitt nokre fleire hundrekroningar på tømmerfløytingane. Så seint som i 1945 var timeløna for fløytingane i Glomma kr 1,52. Dei som berre hadde fløyting i enebakkvassdraga, fekk nokre øre mindre.

Nytt eigarskifte

I 1965 kjøpte Oslo kommune heile området av Kiær-firmaet. Då brast ein draum for mange. Oslo kommune hadde klare planar. Det er tidlegare sitert hva dr. Aas skreiv i 1927. Der sto også:

«Det er i sommertiden et meget søkt utfartssted for Oslo-folk som fisker og jager der i søndags-helgene».

Kan hende var det nokre av desse Oslo-folka som sat i bystyret og bestemte kjøpet, kven veit. I alle fall gikk Oslo kommune inn for at området skulle bli eit mest muleg urørt naturrområde. Dei ville framleis ha hus og folk i dei mest sentrale husa i Rausjøgrenda, men elles skulle det vere friluftssinteressene som rådde. Dei fleste av dei som hadde slektsband til området og som kan hende såg for seg eit lite hus eller ei hytte her inne, kunne skrinlegge dei planane.

I dag ser vi resultatet av arbeidet Oslo Skogvesen har utført. Rausjøgrenda lever enno. Her er velstelt i bygda og skogen står grov. Det er eit paradisi for dei som er glade i naturen.

Du skal leite lenge for å finne ein stad der fortida er så nær. Alt er teke vare på slik det var i gamal tid. Området er ei perle.

Vi kan setje pris på det. Likevel er det nærliggande å fundere på korleis her hadde sett ut om godseigartida hadde vore over i 1965. Tenk om dei som høyrde til her for første gong i området si historie hadde fått kjøpe sine egne gardar og skapt sitt eige samfunn her inne. Hadde ikkje det vore eit endå betre minnesmerke over fortida?

Vignett

RELIGIØSE MØTER

Julaften kl. 16.00: Juleandakt.

2. juledag kl. 11.00: Juan Casseras og Roar Erikssen.

28. des. kl. 17.00: Søndagsskolejulefest.

1. nyttårsdag kl. 18.00: Høytidsmøte. Alle velkommen.

KUNNGJØRINGER

Ytre Enebakk skolemusikk-korps

Trekning på vårt julelotteri er foretatt.

Gevinstene er matvarer hos Kåres Dagligvarer.

Følgende lodd er trukket ut:

Matvarer for kr 750,-
Lodd nr. 132.

Matvarer for kr 500,-
Lodd nr. 399.

Matvarer for kr 250,-
Lodd nr. 478.

Gevinstbevis kan hentes hos Bjørn Østby, Måravn. 9, Ytre Enebakk.

Fra Enebakk ligningskontor

Ligningen for etter-skuddspliktige skatteyttere for inntektsåret 1987 legges ut til offentlig gjennomsyn på ligningskontoret i 3 uker fra tirsdag 20. desember 1988. Eventuelle klager må være kommet til ligningskontoret innen 10. januar 1989. Resterende skatt forfaller til betaling 10. januar 1989.

Ligningssjefen

Pause i skogsarbeidet.

Enebakk kommune

Åpningstider v/Thorud søppelfyllplass, Enebakk kommune, mellom jul og nyttår.

• Tirs. 27. des. og tors. 29. des. fra kl. 9.00 til kl. 13.30.

• Søppeltømming i komm. vil bli foretatt på vanlig måte unntatt man. 26. des. I stedet for mandag skjer tømmeringen en av de andre dagene.

Driftssjefen

KUNNGJØRINGER

Kirkebygden Vel

avholder julefest på Igarbakke 28. desember kl. 14.00. Underholdning for barna. Entré, barn kr 10,-, voksne kr 20,-.

Alle velkommen.

Julefest

på Mjær ungdomsskole

28. desember kl. 17.00. Entré kr 25,-. Servering og underholdning.

Alle velkommen.

TIL SALGS

Juletrær

Nyhogde, fra egen skog. Selges fra gårdsplass hver dag.

Ungersness gård
Tlf. 92 40 09

Fotball-gruppa

Fotballstyret ønsker alle spillere, trenere, oppmenn og supportere en riktig god jul og et godt nytt år.

Vi ønsker alle våre kunder og forretningsforbindelser i Enebakk

EN RIKTIG
GOD JUL OG GODT NYTT ÅR!

A-K maskiner

Løvstad, 1820 Spydeberg - Tlf. 09/83 88 80

BEGRAVELSESBYRÅER

Ski
Begravelsesbyrå

CHR. STENSRUUD EFTF.
Nordbyvn. 27, Ski
Tlf. (09) 87 30 60
Vakttелефон

Vi kommer
i konferanse
Ordner alt

Follodistriktets byrå
gjennom 60 år

SNØFRESER

Ariens

Norges mest
kjøpte snø-
fresere

TILBUD

Avtal pris og levering.
Fritt tilkjørt.
Finansiering.

NORSK
MASKINSERVICE A.S

Kirkevn. 42, Ski. Tlf. 09/87 37 30
Eget serviceverksted

ANNONSERING
GIR SALG

God jul
og
godt nytt år

ønskes til
alle våre
kunder!

OBS!

NORSK
TIPPING

Åpningstider:
Jul- og
nyttårsaften
9-12
Romjula 9-18

Bolseth's Eftf.

Tlf. 92 62 67
1912 Enebakk

Kim og Toms
Candy

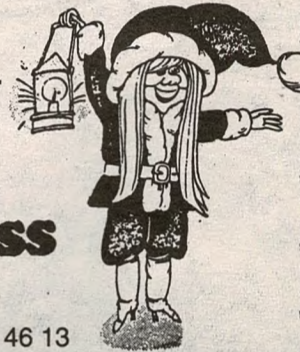
Forretningscenteret
1914 Ytre Enebakk

ønsker alle kunder

GOD JUL og
GODT NYTT ÅR!

God jul
og
godt nytt år!

ønskes
alle våre kunder

**Enebakk
Glass**

SVEIN THORSEN
Fjellvn. 30A
1914 Ytre Enebakk - Tlf. 92 46 13

Enebakk Kornsilø og Mølle

ønsker alle
sine kunder

GOD JUL og
GODT NYTT ÅR

Tlf. **92 40 13**

1914 Ytre Enebakk

FINA

god jul

hilser vi alle våre
kunder.

Ytre Enebakk
Bensin & Service A/S

1914 Ytre Enebakk - tlf. (02) 92 44 08

ANNE og
JAN

Våg Salongen

Tlf. 92 54 13

SOL - PARFYMERI DAME- OG HERREFRISØR

Ønsker alle våre
kunder
en god jul og
et godt nytt år

GOD JUL
og
GODT NYTT ÅR

ønsker vi
alle våre
kunder.

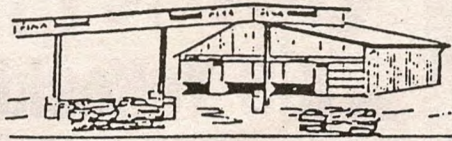
Åpningstider:

Lille julaften 9.00-17.00
Julaften 9.00-12.00
Tirs., ons.,
tors., fre. 9.00-14.00
Nyttårsaften 9.00-13.00

Nina og Kjell

**FLATEBYSENTERET
ØNSKER
ALLE SINE KUNDER**

**GOD JUL &
GODT NYTT ÅR**

Harajama **SKO**

Flatebysenteret, 1911 Flateby. Tlf. 09/92 83 74

**Flateby Blomster
og Gaver**

Tlf. 09/92 85 44

Jnnja

Flateby

Tlf. 92 86 74

enebakk
SPORT OG FRITID a.s

Flatebysenteret, 1911 Flateby, 92 88 90

Stein Darre-Hanssen

Tlf. 92 87 39
Flatebysenteret

ENEBAKK BOKHANDEL

Tlf. 92 87 21
Flatebysenteret

Ristorante
ITALIA
Pizzeria

1911 Flateby 92 88 60

svenn gaathaug trykkeri

TELEFON 92 82 56

ØYEREN BENSIN & SERVICE

1911 Flateby. Tlf. 09/92 81 32

GE-TE Manufaktur

Tlf. 92 83 32

Flatebysenteret

**Karlsens
Bilruiter A/S**

Avd. Hageutstyr
1911 Flateby
Tlf. 09/92 80 13

Siw's Salong

TLF. 92 80 49
FLATEBYSENTERET

God Jul og Godt Nytt År
ønsker vi våre kunder.

Apningstider:
Lille julaften 10-19
Julaften 10-13
Tirsd. 27. des. - torsd. 29. des. 10-17
Fred. 30. des. 10-18
Nyttårsaften 10-13

BJERKE DAGLIGVARER
1911 FLATEBY
Evy og Odd

VI ØNSKER VÅRE NYE OG GAMLE KUNDER

God Jul og GODT NYTT ÅR!

K-S Yrkesklær A-S
ASKIMVN. 1, 1820 SPYDEBERG
TELEFON 02/83 81 54

ønsker vi alle i Enebakk.
Hilsen
Jvar Vardeberg
1912 ENEBAKK - TLF. 92 60 48

Strømsborg & Enersen A.s
1912 ENEBAKK

EL. INSTALLASJON OG FORRETNING

(02) 92 63 00

Ønsker sine kunder en riktig

GOD JUL & GODT NYTT ÅR

Aud og Knut

Moderne - Rask - Rimelig

OTTERBECK BIL og karosseri

Vi ønsker våre kunder **en god jul** og **et godt nytt år!**

AUT. MEKANISK VERKSTED
AUT. KAROSSERI- OG LAKKVERK.
RESTAURERINGER
SANDBLÅSING
BILREKVISITA
BILBERGING

ÅPENT 8-16
ONSDAG 8-20

Henting, levering og taksering etter forhåndsavtale.

GRAN
1914 YTRE ENEBAKK
TLF. 02/92 44 14 - 92 45 65

- Optisk synsprøve
- Kontaktlinser tilpasses
- Timebestilling Tlf. 09-870524

Optiker Krogh

 Ski Optiske
(Princess Huset)
Åsenveien 1, 1400 Ski.

HAR ALKOHOL-PROBLEMET

blitt for stort for deg? Kanskje vi som har blitt «tørre» kan hjelpe. Kvinner og menn.

Kontaktkontor tlf. 06/81 29 01 hver mand. kl. 18-21, Gamle Strømsvei 99, Strømmen. Møte fredager kl. 19 i Gamle Strømsvei 99, Strømmen.

Kontakttelefon:
Lillestrøm 06/81 79 46
06/81 10 56
Lørenskog 02/70 30 64
Rælingen 06/83 27 27

DE NORSKE LENKER ROMERIKSLENKENE
BOX 71 - 1470 LØRENSKOG

Mariannes Frisørsalong
Kirkebygden, ønsker alle sine kunder

God Jul og Godt Nytt År

Mari og Marianne

Torsdag kveldsåpent fra kl. 15.00 - 20.00, ellers timebestilling, ring 92 64 01

SISTE LITEN-TILBUD

Skistøvel for 75 mm Rottfella

Alfa Str. 26-34, før 398,-	NÅ 279
Str. 35-48, før 498,-	NÅ 349
Calif Str. 31-34, før 410,-	NÅ 289
Str. 35-40, før 435,-	NÅ 309
Str. 41-45, før 455,-	NÅ 319

Harajama **SKO**

Tlf. 09/92 83 74

Før jul 10-19
Julaften 09-13

Fag & Service

Forretter - Gryteretter - Middag - Desserter - Osteanretninger - Lille Kykken, Sildebord - Snitter

Bjerg's

Ring 09/92 43 37 Bestill i tide.

En riktig

GOD JUL OG GODT NYTT ÅR

ønsker vi alle våre forbindelser

Enebakk Regnskapskontor

Medlem av Norske Regnskapsøkonomers forening

Tlf. 02/92 63 03
Postboks 24
1912 Enebakk

Godkjent Regnskapsbyrå

Tømmer- og snekkerservice

Ernst Rasmussen, Bakkeveien 5, 1911 Flateby

Utfører alt innen nybygg, tilbygg, modernisering, reparasjoner, flislegging og tapetsering.

Tlf. 09/92 85 23 priv.
Mobil: 030/11 705

FYRINGSOLJE • PARAFIN

AUTODIESEL

Follo Varmeservice
v/Bjørn Brødholt, Tomter
Tlf. 92 26 10

Bruk VARMEKONTO hos TEXACO

RÆLINGEN TREVARE

v/Nordby Bruk
Tlf. 06/83 71 68

Alt i dører og vinduer. Alt i innredninger etter ønske.

Fag & Service

MURERE

Steinar Nordahl
BYGGSERVICE

Alt i mur- og pussarbeid
Tlf. 92 63 46

RØRLEGGER

JOHN A. ANDRESEN
UTFØRER ALT I RØRLEGGERARBEID

Bevern. 11
1914 Enebakk
Mob.tlf. 094/11 747
Tlf. 92 48 92

FRISØR

Våg Salongen

DAME- OG HERREFRISØR
SOL - PARFYMERI

Mand.-fred. 10.00-18.00
Torsd. 10-19
Lørd. 9.00-14.00

Forretningssenteret,
Ytre Enebakk - tlf. 92 54 13

Jan M. Johansen

Mur, puss,
peiser og fliser

Tlf. 92 82 90

Åsveien 7, 1911 Flateby

Erik Kjelgaard

Varme, sanitær, nybygg og rehabilitering.
Utleie av lensepumper, vannsuger
og høytrykksspyling.

1914 Ytre Enebakk - tlf. 92 46 39
mobil 097/57 419 094/27 522

Bjerke Hårdesign

Tlf. 92 81 62
Bjerkeveien 2, 1911 Flateby

Siw's Salong
Grendesenteret, 1911 Flateby
Tlf. 92 80 49

Åpningstider:

Man.....stengt
Tirs., tors.....9.00-17.00
Fredag.....11.00-19.00
Lørdag.....9.00-14.00
Hilsen Åse Mette

TØMMERMESTER

Lennestadvn. 5 Tlf. 09/92 65 43
1912 Enebakk Mobil 094/37 548

Utfører alt innen
nybygg, tilbygg, rehabilitering
og modernisering
Fast pris

Enebakk rørleggerbedrift

v/Trygve E. Andresen
VI UTFØRER ALT I RØRLEGGARBEID
TIL EN MEGET GUNSTIG PRIS.
Våglivn. 25, 1914 Enebakk - tlf. 92 43 54

SPECIALFORRETNINGER

Enebakk Markiseservice

Markiser - Persiener - Gardinbrett
Inneh. Leif Vedal
Vestbyvn. 11, 1914 Ytre Enebakk
Tlf. 92 45 58

Esso diesel, parafin og fyringsolje

Tlf. 92 81 24

Rolf Næssvold
Vestli, 1911 Flateby

BYGG- OG TØMMERMESTER

Per-Erik Østlie a.s

1914 YTRE ENEBAKK
NYBYGG - TILBYGG
- RESTAURERING GRUNNMURER
- TEGNING - PROSJEKTERING
Tlf. 09/92 43 40 Mobil: 094/30 295

GLASSMESTER

Enebakk glass

Alt i glassarbeid

Svein Thorsen
Fjellvn. 30 a, 1914 Y. Enebakk - tlf. 92 46 13

KVIKK RENS

Harajama SKO

Vi renser det meste:
Dyner, saueskinn, gardiner,
garderobe, osv.
Grendesenteret, 1911 Flateby
Tlf. 09/92 83 74

Selge/kjøpe
bil - camp.vogn
etc.

Kontakt oss!

Annonse/datasalg
tlf. 92 63 48 12.00-21.00

ENTREPRENØR

Graving - sprengning - transport.
Kontakt oss!

Harald Vikan Entreprenørfor. A/S
FLATEBY
TLF. 92 81 17 9.00-16.00
Tlf. 92 88 53 - 92 85 25 etter 16.00
Mobil 094/55 519

Utsigts rammeverksted

Alt i innramming

Medaljeskap og innrammede akvarelltrykk
1911 Flateby - tlf. 92 86 10
Også kveldstid

D.FREITAG & CO

Elektro - Mekanisk - Verksted
Produksjon - Reparasjon
Sterkstrøm - Svakstrøm
Bil - Elektro

Postboks 77, 1912 Enebakk - tlf. 09/92 62 94

Arve Johansen Graveservice

1912 ENEBAKK
Graving av
vannlekkasjer
Planering
Oppgraving av avløp

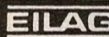
Tlf. 09 - 92 70 54 Mob. 094 - 22 317

EL-INSTALLASJON

Strømsborg & Enersen A/S

utfører alt i el-installasjoner
1912 Enebakk - tlf. 92 63 00

Kjeden av autoriserte
elektroninstallatører

INSTALLASJONSFIRMA
KJELL BRENDJORD

UTFØRER ALT I EL-INSTALLASJONER
Bakkevn. 58C, 1911 Flateby
Tlf. 92 86 94. Mobiltlf. 094/26 165

Minigraver til leie

Graving - transport - sprengning
Mur- og betongarbeider

Mur & Graveservice A/S

1911 Flateby
Tlf. 09/92 61 18 - 09/92 62 56
094/25 366 - 094/08 438

Ristorante ITALIA a.s Pizzeria

Alt i mat til hverdag og fest.
Catering - Restaurant

Grendesenteret, 1911 Flateby
Tlf. 09/92 88 60

SJAFØRSKOLE

Ski Trafikkskole

1400 Ski - tlf. 87 37 10
Klasse A - Klasse B
Teorikurs - Kjøretimer

Om nødvendig møter vi
til kjøretimer i Enebakk.

GAUTE'S TRAFIKKSKOLE A/S

Opplæring på bil

Teorikurs - Fase II
Tlf. 06/81 42 92

EIENDOMSFORMIDLING

Vi ordner LÅN
for kjøper/selger

STATSAUT. EIENDOMSMEGLER

SVEIN H. HELLER A/S

JERNB.VN. 2, 1400 SKI - TLF. 87 37 37

REGNSKAP

Økonomi & Regnskap Enebakk A/S

«Alt innen regnskapstjenester»
Reg. revisor Sten Røvik
Senteret, 1914 Ytre Enebakk
Telefon 92 53 31 - 94 22 65

TANNTÉKNIKER

Enebakk Tannteknikk

TANNTÉKNIKERMESTER
LASZLO FARAGO

Grevlingveien 34, 1914 Ytre Enebakk
Tlf. 09/92 46 82

TANNLEGE

Stein Darre-Hanssen

Grendesenteret, Flateby
Tlf. kl. 8.00-15.00 ..... 92 87 39
Tlf. utenom kontortid 92 80 31
Kvelder, etter avtale.

Enebakk
Transformator
verksted

Boks 27, 1911 Flateby - tlf. 92 85 40

Landbruksregnskap, økonomi
& handelsregnskap

Brede Gjestang
Flateby. Tlf. 92 81 49

BILFIRMA

Erling Rød A/S

1800 Askim

INDRE ØSTFOLDS
NYESTE BILFORRETNING

Kjøp din nye eller brukte bil hos oss.
Tlf. 88 16 15

A. NILSENS
BILSERVICE

TORNERUD - Askim

Tlf. 88 15 70

Kjøpe eller selge
eiendom?

Kontakt:

TRYTI EIENDOMSMEGLING A/S

Bevilingshaver: Adv. Helge A. Tryti
Fjellveien 55, 1914 Ytre Enebakk
Tlf.: 09/92 55 70

Scan consult

Service-senter for næringsdrivende.
Regnskap, forretningsførsel,
bedrifts-rådgivning.
Gran, 1914 Ytre Enebakk - tlf. 92 47 74

Trio Autoskade

Vi tar imot lakkering
og oppretting

1911 Flateby
Tlf. 92 89 93

Flateby Antirust

Kjøp og salg av biler

Kommisjon opptil 100% finansbistand.
Tlf. 09/92 80 70, 1911 Flateby

VETERINÆR

● Poliklinikk ● Røntgen ● Kirurgi
● Lab.service ● Oppstalling opererte dyr
SKEDSMO DYREKLINIKK
Vet. Knut-Arne Næverdal
N. Riisgård, Kjeller
(skilt fra Fetvn. v/flyplassen)
Åpningstider: 8.30-15/17-19
Timebestilling 06/87 85 00 el.
«DROP-IN» 8.30-14. Stengt helg.

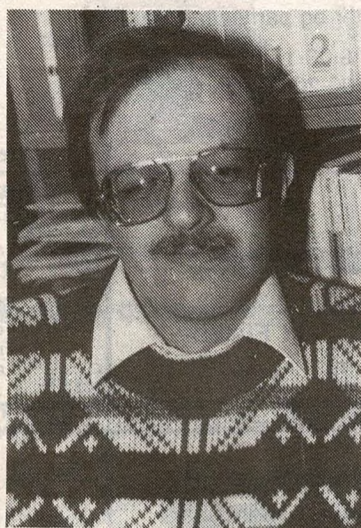
Enebakk
Regnskapskontor

Medlem av
NR Norske Regnskapsbyråers Forening
Tlf. 09/92 63 03
Postboks 24
1912 Enebakk
Godkjent regnskapskontor
IGR

500 kroner døgnet for «kloakksyndere»?

Bygningsrådet kjører nå en hard linje overfor folk som ulovlig tar hytter i bruk til helårsboliger, eller som ikke etterkommer betingelsene for innvilget bruksendring. Flere familier, som tross henvendelse, fortsatt ikke har etterkommet betingelsene om installering av Biovac minirensanlegg kan nå vente seg krav om forurensingsgebyr på opptil 500 kroner døgnet. De som har reagert på henvendelser har fått nok en utsettelse for installering av slikt anlegg.

til hyttebruk. Foreløpig er slike reaksjoner bare tanker.

Må ha alternativer

– Utkastelse er den aller siste nødløsningen vi tyr til. Vi ønsker å ta menneskelige hensyn. Problemet må løses på andre måter. Å kaste ut folk betyr bare å flytte problemet over til sosialetaten. Folk er jo bosatt her. De skatter til Enebakk. Har krav på hjelp. Løsningen er å ha rimelige boliger å tilby, slik at folk slipper å bo kummerlig i hytter Et skritt i slik retning er Nylende hvor det skal bygges mindre boligenheter

– Noen har fått ytterligere utsettelse med installering av Biovac mens andre må forvente forurensingsgebyr på opp til 500 kroner døgnet? Hvorfor?

Klare retningslinjer

– Vi har fått en kommuneplan, som tar klart stilling til utbygging i spredt bebyggelse. Utbygging utenfor de i kommuneplanen avsatte områder til boligformål vil ikke bli tillatt, bortsett fra når det gjelder Dalefjerdingen. Av hensyn til det serviceapparat som er bygget ut, hva gjelder ting som skole, veibelysning, gangveier, trafikkikkerhet, rensanlegg kloakkledninger, etc. kan vi bare tillate en viss vekst, og derfor må vi slå ned på ulovlige etableringer så vi ikke mister styringen.

Ikke harde

– Jeg synes imidlertid ikke vi kjører en hard linje. så langt har vi tatt i bruk de mildeste reaksjonsformer Egentlig har vi hjemmel til å sende lensmannen ut for å kaste ut folk som etablerer seg ulovlig. Det er ikke lov å ta i bruk en bolig til andre formål enn det den er bygget til.

– Men folk fortsetter å gjøre det. Folkeregisteret tar imot flyttemelding, kommunen tar imot skatt, med den ene hånden, og deler ut gebyrer med den andre. Noen installerer ulovlige tanker, andre lar møkka flyte fritt ut i naturen. Da må man kunne si at dere stikker hodet i sanden?

Må ikke friste

– Tidligere ja. Men nå har vi en kommuneplan med klare bestemmelser som gjør det lettere å reagere. I første rekke er det viktig å forhindre nye helårsetableringer i hyttene, gjennom en restriktiv holdning som gjør det lite fristene for folk å ta hyttene sine i bruk ulovlig. De nye kommuneplanbestemmelsene innebærer også at de som har tatt hytter i bruk ulovlig, ikke under noen omstendigheter vil få tillatelse til å bygge på nå. Andre reaksjonsformer som vurderes er å sette de som ulovlig bebor hytter utenfor offentlige serviceordninger, f.eks. renovasjon, eller nekte å levere mer strøm enn det som er rimelig

– Skal ikke lønne seg

– Det skal ikke lønne seg å ikke legge inn anlegg. Installeringen av Biovac koster ca 30.000 kroner, og har man fått en bruksendring kan man få gunstige lån, f.eks. ungdomslån, etableringslån. Ellers er å si om de som ikke etterkommer våre krav, at vilvil jo gjerne strekke oss så langt vi kan. Og dersom folk kontakter oss, og søker om utsettelse av akseptable grunner, så gir vi gjerne en utsettelse, men de som vi ikke hører noe fra etter gjentatte henvendelser kan ikke vente noen forståelse fra vår side.

Dessuten har jeg lyst til å si at 30.000 for installering av nødvendig minirensanlegg, er mindre enn hva andre betaler. Tomtene er etterhvert blitt dyre, og en stor del av summen er til drift og tilkobling av kloakkanlegg.

Rikspolistikken styrer

– Men å be folk som har sørget for tank til egen bolig om å fjerne disse, er graverende. Alternativet er at møkka går rett i grunnen og ut i våre vassdrag?

– Dette er ikke først og fremst et forurensings spørsmål, men et spørsmål om å styre arealbruken i kommunen. Vi ønsker ikke å ha etableringer utenfor boområdene

– Men hele denne problematikken, er ikke spørsmål vi løser over natten, sier Digranes. Den må ses i sammenheng med en rekke andre faktorer vi ikke styrer, og hvor det fattes rikspolitiske avgjørelser. Det gjelder boligpolitikk, husbank, arbeidsplasser. Det er effekten av alt dette som vi opplever når folk tar hyttene sine ulovlig i bruk som helårsbolig.

Liten oversikt

– Hvor ille er egentlig forholdene. Hvor mange er det for eksempel som bebor hytter uten ver-

NY VIDEOBUTIKK PÅ FLATEBY

Torbjørn og Lisbeth Gaathaug har åpnet ny videoforretning på Flateby.

–Torsdag åpnet en ny videoforretning på Flateby Grendesenter, og bak disken fant Vinett Torbjørn og Lisbeth Gaathaug. De to skal sammen med Lisbeths far, Svenn Gaathaug som har trykkeri i kjelleren drive det nye foretagende.

– Har ikke porno, men ellers vil vi prøve oss på alt, sier Torbjørn og ramser opp komi- og familiefilmer, skrekk- og ungdomsfilmer. – Dessuten blir det nok en del action som det er stor etterspørsel etter.

Ved siden av videoer selger de nye innehaverne kioskvareer, og planlegger etterhvert også å ta inn noe blader.

ken tank eller godkjent rensanlegg?

– Hvis jeg sier 50 husstander er det i alle fall ikke for høyt. Halvparten av de som har fått bruksendringstillatelse på betingelse

av å installere rensanlegg, har gjort dette. Når det gjelder hvor mange som har ulovlig tank, har vi ingen anelse, fordi tanken blir gravd ned i nattens mulm og mørke, sier Digranes.

NYHET

12 timers bestillingsservice på Norol parafin og fyringsolje!

NOROL's nye forhandler i ENEBAKK satser på kundeservice med 12 timers bestillingstelefon.

Konkurransedyktige priser hele året. Bestiller du nå får du en hyggelig INTRODUKSJONS-RABATT.

Ring oss nå, så kommer vi.

TRINTO VERKSTED A/S
Tlf. 09/92 55 55
Betjent telefon fra kl. 07.00 til kl. 19.00.
Tlf. 094/14 469
Hele døgnet.

Vignett

Redaksjon og ekspedisjon:
Nyberg
Postboks 62, 1912 Enebakk
Telefon red. 92 65 40
Telefon ann. 92 65 50
Tlf. telefax og eksp. 92 60 04
Bankgiro: 1605.02.01426
Postgiro: 4 19 32 98

Privattelefoner:

Ans. red. Aslaug Tidemann 92 45 35
Ann. kons. Ella M. Wenli 92 63 39
Ann. kons. Solveig Eriksen 06/83 72 56

Avisen trykkes i Indre Smaalenenes Avis

Annonsepriser:

1. side pr. mm kr 5.95
Alm. plass pr. mm kr 2.70
Tekstside pr. mm kr 3.70
Innlev.frist: Rubrikkann.:
Mandag kl. 12.00
Forretn.ann.: Mandag kl. 9.00

Abonnementspris:

Kr 110,- pr. halvår, kr. 220,- pr. år.